

Registratienummer:	RVO16.0047	Portefeuillehouder:	P.J.R. Kos
Van afdeling:	Sociaal Domein	Ter inzage gelegde stukken / bijlagen:	<ul style="list-style-type: none"> • Spelregels bestemmingsreserve sociaal domein (ID16.01558) • • •
Behandelend ambtenaar:	N.J.M. Steur		
Telefoonnummer:	(0223) 67 8179		
E-mail adres:	n.steur@denhelder.nl		
Onderwerp:	Buffer sociaal domein in relatie tot de taakstelling 2015-2020.		

Gevraagd besluit:

Vaststellen van de spelregels voor de bestemmingsreserve sociaal domein. Deze houden in:

- De bestemmingsreserve vormt een buffer om tegenvallers die zich in het sociaal domein voor kunnen gaan doen op te kunnen vangen.
- In de periode 2015-2020 wordt het verschil tussen de integratie uitkeringen voor het sociaal domein en de werkelijke uitgaven in de reserve gestort of onttrokken.
- In de periode 2016-2020 wordt het verschil tussen de BUIG uitkering voor het verstrekken van uitkeringen en de werkelijke uitgaven in de reserve gestort of onttrokken
- Aan de reserve kunnen onttrekkingen plaatsvinden die een (structurele) bijdrage leveren aan de gewenste transformatie.
- De reserve heeft een plafond van 10 procent van de totale lasten van het programma sociaal domein. Op basis van de begroting 2016 is het plafond € 10.452.500.

Publiekssamenvatting

Tijdens de begrotingsbehandeling 2016 (november 2015) heeft de raad besloten een bestemmingsreserve sociaal domein in te stellen. Er is tevens besloten om de uitkering van het Rijk voor uitvoering van de decentralisaties als plafond te hanteren.

In 2015 wordt voor het eerste jaar van de transitie sociaal domein de balans opgemaakt.

Cijfermatig concluderen wij het volgende:

- De onderbesteding in 2015 bedraagt € 8.912.000¹, hiervan wordt € 7.986.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve sociaal domein.
- Het resultaat 2015 is incidenteel. In hoeverre dit structureel is hangt af van de ontwikkeling van de (zorg)uitgaven in de komende jaren. De taakstelling is nog niet structureel ingevuld.
- De structurele taakstelling loopt op naar € 7.760.000 in 2020.
- De beschikbare (incidentele) buffer voor het sociaal domein is € 9.990.000 (als maximum wordt 10 % van de lasten binnen het programma sociaal domein aangehouden, dit is € 10.452.000).

Om de taakstelling te realiseren worden op diverse terreinen inspanningen verricht:

- Door doelmatig inkopen. In 2016 start het proces om ook voor 2017 weer een doelmatige inkoop te realiseren.
- Door invulling te geven aan de transformatie van het sociaal domein langs de drie innovatiesporen.
- Door volop de samenwerking te zoeken. Zowel extern met onze partners als intern met andere afdelingen.

Inleiding

Tijdens de begrotingsbehandeling 2016 (november 2015) heeft de raad besloten een bestemmingsreserve sociaal domein in te stellen. Er is tevens besloten om de uitkering van het Rijk voor uitvoering van de decentralisaties als plafond te hanteren.

In dit raadsvoorstel wordt ingegaan op de volgende punten:

- Inzicht in de omvang van de taakstelling sociaal domein 2015-2020
- Ontwikkeling van de werkelijke uitgaven in 2015 (voorlopige cijfers)
- De omvang van de bestemmingsreserve sociaal domein (buffer)

¹ De uitgaven voor 2015 zijn nog niet definitief. De eindafrekeningen met zorgaanbieders worden in april opgemaakt en de afrekening met de Sociale Verzekeringsbank met betrekking tot PGB's komt in mei beschikbaar. Beide kunnen leiden tot een bijstelling van de uitgaven.

- De spelregels voor de bestemmingsreserve sociaal domein

Beoogd maatschappelijk resultaat

De ontwikkeling van de zorguitgaven in de komende jaren is onzeker. Het aanleggen van een buffer sociaal domein zorgt ervoor dat eventuele tegenvallers in de toekomst kunnen worden opgevangen. Hiermee is de levering van de zorg de komende jaren geborgd.

Kader

Bij de raadsbehandeling van de programmabegroting 2016-2019 is het volgende besloten (RB15.0115):

- de uitkering uit het gemeentefonds voor de uitvoering van de decentralisaties (3 D's) binnen het sociaal domein als financieel kader (plafond) vast te stellen (paragraaf 3.1.2);
- een bestemmingsreserve sociaal domein (buffer) instellen en hierin € 1.369.000,-- * en ** storten om het risico van de taakstelling voor de 3 D's in 2016 af te dekken (paragraaf 3.1.2);
- als algemene beleidslijn bij (incidentele) meevallers en ruimte in de begroting de volgende prioriteitsvolgorde te hanteren:
 - de ratio weerstandsvermogen op het gewenste minimum niveau brengen;
 - een buffer voor het sociaal domein vormen;
 - het aanvullen van de reserve strategische visie;

Argumenten

Het vormen van een buffer sociaal domein is de wens van de raad. De buffer dient om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen waarmee geborgd is dat de zorg de komende jaren gecontinueerd kan worden. De toevoeging in 2015 is mogelijk omdat er sprake is van een onderbesteding van € 8.912.000. De onderbesteding hoeft niet te worden ingezet om het weerstandsvermogen te versterken omdat dit vermogen op voldoende niveau is.

Maatschappelijke aspecten

Draagvlak

Het voorstel is aan te merken als onderdeel van de gemeentelijke planning en control cyclus en derhalve niet referendabel op grond van artikel 2 lid e. (vaststelling en wijziging van de gemeentelijke begroting en rekening) van de Referendumverordening gemeente Den Helder 2012.

Financiële consequenties

De omvang van de taakstelling sociaal domein 2015-2020

De raad heeft de uitkering van het Rijk voor de decentralisaties meegegeven als financieel kader.

De uitkering uit het gemeentefonds voor de uitvoering van de decentralisaties (3 D's) binnen het sociaal domein als financieel kader (plafond) vast te stellen.

Bron: Beslispunt 9 RB15.00115

In onderstaande tabel is aangegeven hoe de rijksuitkeringen voor de uitvoering van de decentralisatie in het sociaal domein en de gelden voor te verstrekken uitkeringen (bijstand) zich de komende jaren ontwikkelen.

Rijksuitkeringen sociaal domein	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Taakstelling sociaal domein						
Totaal taakstelling sociaal domein 2016-2020		-3.478	-4.715	-6.024	-6.967	-7.760
Inkomensdeel participatie (BUIG)	23.526	22.150	22.150 ²	22.150	22.150	22.150
Totaal rijksuitkering sociaal domein	69.569	66.541	65.304	63.995	63.052	62.259
Taakstelling sociaal domein door terugloop van Rijksuitkering (ten opzichte van 2015)		-3.028	-4.265	-5.574	-6.517	-7.310

De totale structurele taakstelling voor het sociaal domein loopt op van € 3.478.000 in 2016 naar € 7.760.000 in 2020.

² De uitkering voor het inkomensdeel participatie is voor de jaren 2017-2020 gelijk gesteld aan het bedrag voor 2016 omdat voor deze jaren de omvang nog niet bekend is.

De ontwikkeling van de werkelijke uitgaven met betrekking tot de 3 D's

Het jaar 2015 is het transitiejaar van het sociaal domein. We hebben inzicht in de werkelijke kosten die gemaakt zijn en hoe deze kosten zich verhouden tot de gelden die we van het Rijk ontvangen voor de uitvoering van de (vooral nieuwe) taken. In onderstaande tabel is aangegeven hoe de werkelijke lasten in 2015 zich verhouden tot de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen die door de raad als budget (plafond) zijn vastgesteld.

Realisatie sociaal domein 2015		2015
(bedragen x € 1.000)		
Totaal rijksuitkering sociaal domein		69.569
Realisatie 2015: Uitgaven 3 D's	38.057 ³	
Inkomensdeel participatie	22.600	
Totaal realisatie 2015 (nulmeting)		60.657
Resultaat		8.912
Bestemming resultaat: Storting in bestemmingsreserve "buffer sociaal domein"	7.986	
Ten gunste van algemene middelen	926	

Er wordt een bedrag ten gunste van de algemene middelen gebracht omdat dit al in de tussenrapportage 2015 is verwerkt. Het betreft het voordeel op het verstrekken van bijstandsuitkeringen.

Het vormen van een buffer sociaal domein

Bij de raadsbehandeling van de programmabegroting 2016-2019 is besloten om een bestemmingsreserve sociaal domein in te stellen. De reserve wordt gevuld om het risico van de taakstelling voor de 3 D's af te dekken.

De taakstelling voor de decentralisaties is geactualiseerd. Dit betreft de teruggang van de rijksinkomsten. Ook is duidelijk wat de werkelijke uitgaven in 2015 zijn. De onzekerheid over de verdere ontwikkeling van deze uitgaven blijft. Wij vinden het daarom belangrijk de buffer aan te houden tot dat er meer inzicht is in de ontwikkeling van de uitgaven. Daarnaast start vanaf 2016 de transformatie van het sociaal domein die (incidenteel) om investeringen vraagt die daarna structureel rendement opleveren.

Verloop van de structurele taakstelling

Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Totaal taakstelling sociaal domein 2016-2020 per jaar			3.478	4.715	6.024	6.967	7.760

Verloop van de bestemmingsreserve (buffer)

jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Storting resultaat in bestemmingsreserve	635	7.986	pm	pm	pm	pm	pm
Prognose storting begrotingsresultaat 2016			1.369				
Prognose resultaat werkelijke uitgaven			pm	pm	pm	pm	pm
Onttrekking bestemmingsreserve voor transformatie			pm	pm	pm		
Bestemmingsreserve sociaal domein (buffer)	635	8.621	9.990				

Communicatie

De communicatie is gekoppeld aan de uitkomsten van de jaarrekening 2015.

³ De uitgaven voor 2015 zijn nog niet definitief. De eindafrekeningen met zorgaanbieders worden in april opgemaakt en de afrekening met de Sociale Verzekeringsbank met betrekking tot PGB's komt in mei beschikbaar. Beide kunnen leiden tot een bijstelling van de uitgaven.

Realisatie

De bestemmingsreserve is al ingesteld bij de begrotingsbehandeling 2016. Onttrekkingen en toevoegingen in de toekomst zijn altijd gebaseerd op een raadsbesluit.

Den Helder, 6 juni 2016.

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
Koen Schuiling

MINUUT

loco-secretaris
D. Oostrom

MINUUT